

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum
Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ
Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 4. Quandonam admittitur peccatum Omissionis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

sio omissionis actus præcepti; & supposita voluntate omittendi actum præceptum alius actus materialiter, & per accidens se habet ad omissionem, & nullo modo in eam influit.

Q. 4. Quandonam admittitur peccatum Omissionis?

Resp. I. Peccatum Omissionis externum admittitur eo solo tempore, quo urget præceptum faciendi actum: quia hoc peccatum consistit in omissione actus debiti ex præcepto: at actus non est debitus, nisi eo tempore, quo servandum est præceptum. Internum verò committitur, dum quis expressè, aut virtualiter, indirectè, vel interpretativè, vult omittere actum præceptum; nam tunc ponitur voluntas violandi præceptum.

Resp. II. Qui ponit causam, ex qua prævidet probabiliter secuturam omissionem, tunc peccat, & contrahit malitiam omissionis: quia qui ponit causam omissionis, vult indirectè, vel saltem interpretativè ipsam omissionem: qui enim vult causam, censetur velle effectum, qui **ex illa** sequitur. Præterea eodem præcepto, quo vetatur omissionis, prohibetur etiam positio libera causæ illius. Hinc qui die Festo manè se somno tradit, prævidens se somno sepultum iri tempore ultimi sacri, tunc peccat contra

re-

religionem ; etiam si per accidens excite-
tur, & postea sacrum audiat. Nam tunc
habuit voluntatem, saltem interpretati-
vam, ac virtualem omittendi sacram, quam-
vis postea eam mutaverit.

Idem dic de eo, qui scienter , aut non
nisi cum ignorantia, vel inadvertentia cul-
pabili, exponit se morali periculo omitten-
tendi: nam tunc contrahit totam malici-
am omissionis , licet postea omissione non
sequatur ; quia sic exponendo se morali
periculo omittendi saltem interpretativè
voluit omissionem. Quod si is, qui posuit
causam omissionis, vel exposuit se morali
periculo omittendi, postea possit præcep-
tum, dum urget, implere ; desistendo ab
opere incompossibili , non implens præ-
ceptum denuò peccat peccato omissionis;
& tunc omissione ejus est in se libera eo mo-
do, quo actus externus liber esse potest :
quia tunc denuò vult saltem indirectè ip-
sam omissionem actualem. Porro non
contrahitur censura, nisi eo tempore, quo
actus ex præcepto faciendus est: nam tunc
solùm ponitur omissione externa, cui anno-
xa est.

Resp. III. Probabile est, eum, qui posuit
omissionis causam, qua factus est impotens
ad implendum præceptum, peccare non so-
lùm, quando posuit illam causam, sed etiam
dum re ipsa actum præceptum omittit , si
non retractet ejus causam culpabilem, cùm
potest.

potest. Sic Sacerdos, qui Breviarium in mare liberè projicit, unde factus est impotens ad illud recitandum, non solum peccavit projiciendo, sed etiam singulis diebus denuò peccat non recitando, quamdiu priorem culpam non retractat. Item qui ante sacrum longæ viæ sine necessitate se dedit, unde factus est impotens ad audiendum sacrum, peccat contra religionem non solum cum se dedit longæ viæ prævidens impotentiam audiendi sacrum inde secuturam, sed etiam postea, dum celebratur sacrum, nisi tunc eliciat contritionem. Ratio est quia omissionis actualis est imputabilis voluntati, quamdiu est voluntaria in causa non retractata, quæ possit retractari: tamdiu enim libere continuatur, & ponitur voluntariè omissionis, quamdiu potest retractari ejus causa, & non retractatur; nam est tunc in potestate hominis efficere, ne sit amplius voluntaria, ac moralis.

Sed quid si homo non possit retractare causam culpabilem omissionis, ut fit in somno, vel ebrietate: An peccat non solum quando posuit causam, sed etiam cum præceptum urget?

Resp. Alii affirmant, eò quod talis omissionis sit illi sufficienter voluntaria in causa non retractata. Alii probabilius negant do-

docentes talem omissionem nil per se malitiæ imputabilis adderé culpabili positio- ni causæ ejus, eò quod tunc omissione non sit voluntaria, & libera nisi in causa; & vo- luntas tempore omissionis non continue- tur liberè, nec ullum exercitium liberum habeat, cùm ne possit quidem ejus causam retractare.

Cæterum necesse est omnes omnino omissiones actuales confiteri, & non tan- tū causam earum culpabilem. Nam ex praxi perpetua fidelium, ex qua necessitas materiae Confessoris potius, quam ex prin- cipiis metaphysicis metienda est, constat, actiones, & omissiones in causa mortali- ter culpabiles esse necessariò confitendas, sive illæ secundum se peccata sint, sive so- lū effectus, & objecta peccati in cœla li- berè posita commissi. Præterea id etiam necessarium est, vel ad explicandam, sicut oportet, peccati gravitatem, vel ad dete- gendum damnum tertii, obligationem re- stituendi, &c. Vel ob periculum reserva- tionis, aut censuræ.

CAPUT IV.

De ignorantia, & ejus Peccatis.

Q. 1. **Q**uid est Ignorantia, & quo-
plex?

Resp.